

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: D.S.**, nar. ... státní příslušnost Ukrajina, bytem v ČR ..., *zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Praha 1, Opletalova 1417/25*, proti **žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 9. 2016, čj. MV-113966-4/SO-2016,

t a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

[I] Předmět řízení

Žalobce se žalobou ze dne 17. 10. 2016 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 15. 9. 2016, čj. MV-113966-4/SO-2016 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím žalovaná podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), zamítla žalobcovo odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „*ministerstvo*“ nebo „*prvoinstanční orgán*“), ze dne 4. 7. 2016, čj. OAM-4909-71/PP-2015, jímž byla zamítnuta žalobcova žádost podaná dne 1. 4. 2015 o vydání

povolení přechodného pobytu na území České republiky pro nesplnění podmínky uvedené v § 87b odst. 2 ve spojení s § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a povolení k přechodnému pobytu na území České republiky nebylo žalobci vydáno.

[II] Žaloba

Žalobce uvedl, že zásadním způsobem nesouhlasí s argumentací žalované, jíž odůvodňuje zamítnutí, resp. potvrzení zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Dle názoru žalobce žalovaná nesprávným a konkrétní situaci žalobce nepřiléhavým způsobem aplikovala zákonná ustanovení a dopustila se zásadních chyb v aplikaci a výkladu právních norem.

V první řadě žalobce namítal, že prvoinstanční orgán a následně žalovaná nesprávným způsobem vyhodnotily právní otázku, zda lze žalobce považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie. V tomto směru odkazuje žalobce na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 8. 10. 2015, čj. 5 Azs 162/2015-29, ve kterém Nejvyšší správní soud uvádí doslova následující: *„Znakem společné domácnosti je kromě existence spotřebního společenství i jeho trvalost. O trvalé spolužití jde tehdy, pokud není časově předem omezeno (a to bez ohledu na to, jak dlouho již trvá).... Trvalost spolužití však není dotčena tím, že se člen domácnosti přechodně zdržuje mimo ni ... Podle uvedené judikatury mají soudy (i správní orgány) na trvalé opuštění společné domácnosti usuzovat podle okolností konkrétního případu. V intencích judikatury Nejvyššího soudu k pojmu společná domácnost, jejího sdílení či opuštění, je patrné, že trvalým opuštěním společné domácnosti je obecně jednání vedené s úmyslem domácnost zrušit a již neobnovit. Pouhé opuštění bytu (odstěhování svršků, případně i odhlášení se z trvalého pobytu) přitom pro závěr, že jde o trvalé opuštění společné domácnosti, bez dalšího nestačí.... V rozsudku ze dne 26. 4. 2001, č. j. 26 Cdo 643/2001-51, vyjádřil Nejvyšší soud i právní názor, že trvalé opuštění společné domácnosti je nejen úkonem faktickým, nýbrž i úkonem právním (ve smyslu § 34 občanského zákoníku); musí být proto také svobodným projevem vůle manžela, který domácnost opouští.... S ohledem na výše uvedenou judikaturu Nejvyššího soudu zabývající se výkladem pojmu trvalého žití (ve společné domácnosti), zdejší soud dospěl k závěru, že krajský soud se dopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, když nesprávně interpretoval pojem trvalého žití ve společné domácnosti tak, že je zúžil pouze na faktickou skutečnost, zda dva lidé spolu momentálně žijí, a nebral v potaz ve světle výše uvedené judikatury Nejvyššího soudu hledisko časové, aspekt trvalosti a zcela vynechal posouzení vůle stěžovatele... Trvalost soužití se totiž nemusí zakládat jen na tom, že dotyční lidé spolu již dlouho žili v minulosti, nýbrž lze ji dovodit i z úmyslu těchto lidí do budoucna.“* Žalobce uvedl, že je sice pravdou, že jeho nevlastní otec se nepohodl s matkou a na nějakou dobu odešel. Avšak nepodnikl žádné kroky k trvalému ukončení tohoto vztahu (např. rozvod). Žalobce uvádí, že rozpory v partnerském vztahu, které mohou vyústit i v dočasný „rozchod“, jsou poměrně běžné, a přestože uznává, že toto partnerské

nepohodnutí přišlo v nejméně vhodnou dobu, nelze je bez dalšího přikládat k tíži žalobce. Navíc se prvoinstanční orgán ani žalovaná naprosto nezabývaly vůlí matky žalobce a jeho nevlastního otce zachovat či trvale ukončit společný život (jak je jeho povinností, dle výše citované judikatury) a pouze zhodnotily aktuální stav. Navíc, tento aktuální stav hodnotily pouze na základě výsledku účastníka řízení, nikoliv jeho matky a dále na základě výpovědí osob dotázaných během pobytových kontrol, kdy však tyto osoby nejsou dostatečným způsobem ztotožněny, nebyly předvolány jako svědci, a tudíž jejich výpověď nelze dle názoru žalobce použít jako důkaz, neboť by takovým postupem nebyla zajištěna základní procesní práva žalobce. Žalobce tedy namítá nedostatek zjištěného skutkového stavu ve smyslu § 3 správního řádu, v jehož důsledku následně žalovaná i prvoinstanční orgán nesprávně posoudily právní otázku, zda žalobce je či není rodinným příslušníkem občana Evropské unie, čímž zatížily svá rozhodnutí nejen nezákonností, ale též nepřezkoumatelností.

Žalobce dále namítal, že se žalovaná naprosto nevypořádala s jeho odvolací námitkou přepjatého formalismu, jenž je konstantně judikaturou označován za zcela nezákonný, v příkrém rozporu s ústavními principy demokratického právního státu. Žalobce na této své námitce obsažené v odvolání stále trvá a má za to, že nevypořádáním se s touto námitkou se žalovaná dopustila porušení § 68 odst. 3 správního řádu, který ukládá správnímu orgánu vypořádat se všemi námitkami účastníka řízení v odůvodnění rozhodnutí, a dále § 89 odst. 2 správního řádu, který stanovuje, že odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v rozsahu námitek odvolatele. Upřednostňování formalistického přístupu na úkor přístupu materiálního, resp. skutečně zjištěného stavu věci označil za nezákonné opakovaně i Ústavní soud. Z obecného hlediska je namístě připomenout, že Ústavní soud ve své konstantní judikatuře již mnohokrát prokázal, že netoleruje orgánům veřejné moci a především obecným soudům formalistický postup za použití v podstatě sofistického odůvodňování zřejmé nespravedlnosti. Zdůraznil přitom mj., že obecný soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku, a že povinnost soudů nalézat právo neznamená pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad (srov. např. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 7, nález č. 13, nebo nález sp. zn. 19/98, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 13, nález č. 19). Při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze opomíjet jejich účel a smysl, který není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu, ve kterém jsou vždy přítomny i principy uznávané demokratickými právními státy. Ústavní soud považuje za samozřejmé a určující pro nalézání práva, že vždy je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti mohou být - jako v dané věci - značně komplikované a netypické; to však nevyvazuje orgány

veřejné správy či obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složité.

Žalobce rovněž uvedl, že nadále trvá na tom, že prvoinstančním rozhodnutím a následně i napadeným rozhodnutím došlo k porušení § 174a zákona o pobytu cizinců, dle kterého je správní orgán povinen posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí všech rozhodnutí dle tohoto zákona, tedy bezpochyby i rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, a tuto povinnost má i druhostupňový správní orgán. Dle uvedeného ustanovení má správní orgán následující povinnost: *„[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.“* Výčet uvedený v citovaném ustanovení je výčtem, který představuje minimální množinu faktorů, které ovlivňují přiměřenost správního rozhodnutí, přičemž je-li správní orgán povinen zvážit „zejména“ vyjmenované faktory, tak to znamená, že se musí vypořádat se vším uvedeným. Jinými slovy, dle zákona o pobytu cizinců musí být každé rozhodnutí přiměřené, přičemž § 174a tohoto zákona nabízí odpověď na otázku, co je onou „*přiměřeností*“. Citované ustanovení zákona nabízí onen minimální výčet okruhů, jimiž se správní orgán musí ve svém meritorním rozhodnutí vypořádat. V této souvislosti žalobce znovu připomíná § 3 správního řádu, který stanovuje povinnost správního orgánu dostatečně zjistit skutkový stav, a konstatuje, že nemůže obstát, pokud správní orgán provede požadovanou úvahu jen v omezené míře anebo vůbec. Žalovaná opřela své závěry ohledně přiměřenosti dopadu rozhodnutí de facto pouze o tvrzení, že dle jejího názoru není správní orgán povinen toto posouzení provést, a to spíše v případě žalobce, který nesplnil základní podmínku k udělení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, a sice že by byl rodinným příslušníkem občana Evropské unie. S tímto žalobce zásadním způsobem nesouhlasí, neboť z výše uvedeného jasně vyplývá, že se žalovaná dopustila chybného posouzení této právní otázky, a i kdyby tuto podmínku nesplňoval, z dikce § 174a zákona o pobytu cizinců jasně vyplývá, že toto posouzení je nutné provést u všech rozhodnutí dle tohoto zákona. Žalobce tedy namítá, že se žalovaná nevypořádala s výše uvedenou škálou kategorií, které má správní orgán dle zákona o pobytu cizinců (a ustálené judikatury) povinnost posuzovat s ohledem na přiměřenost rozhodnutí. Pokud však rozhodnutí žalované obsahuje pouze omezenou úvahu o přiměřenosti rozhodnutí, tedy v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců (jak je tomu v tomto případě), jedná se o porušení nejen tohoto ustanovení zákona, ale také § 3 správního řádu, jelikož nelze ani v nadásazce hovořit o tom, že se správní orgán pokusil zjistit skutečný stav věci mající vazbu na § 174a zákona o pobytu cizinců. Rovněž žalovaná tím, že se v odůvodnění rozhodnutí s touto nepřiměřeností nevypořádala, jednala také v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu.

[III] Vyjádření žalované k žalobě

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedla, že v posuzovaném případě je postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie uplatňováno z titulu sdílení společné domácnosti s panem J.T., který je manželem žalobcovy matky. Prvoinstančním orgánem bylo zjištěno, že žalobce v současné době nebydlí s panem J.T. ve společné domácnosti, a tudíž není splněna podmínka uvedená v § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Ohledně žalobních námitek odkázala žalovaná na napadené rozhodnutí. K námitce, že se nevypořádala s odvolací námitkou stran přepjatého formalismu, žalovaná uvedla, že v procesním postupu a ve výkladu právních norem provedeném prvoinstančním orgánem neshledala nic přepjatě formalistického. Z napadeného rozhodnutí a ze správního spisu rovněž nic nenasvědčuje tomu, že by se prvoinstanční orgán dopustil porušení práva na spravedlivé správní řízení vůči žalobci. Prvoinstanční orgán zjistil stav věci v souladu s § 3 správního řádu a taktéž postupoval podle § 68 odst. 3 téhož zákona. Odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí obsahuje výčet podkladů pro rozhodnutí a úvahy správního orgánu jsou uvedeny v rozsahu umožňujícím jejich přezkoumání.

[IV] Vyjádření účastníků při jednání

Žalobce při jednání dne 24. 11. 2017 setrval na žalobní argumentaci, žalovaná se s omluvou k jednání nedostavila. Žalobce doplnil svůj názor na interpretaci § 15 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců v tom směru, že dle jeho názoru není třeba, aby žadatel sdílel společnou domácnost s občanem Evropské unie.

[V] Posouzení věci krajským soudem

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“).

Podle § 75 odst. 1 s. ř. s., soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s., soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.

Soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná.**

Dle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců se rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely tohoto zákona rozumí jeho a) manžel, b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti, c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.

Dle § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců se za nezaopatřenou osobu podle odstavce 1 písm. d) považuje občanem Evropské unie nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, který a) se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání, b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

Dle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud 1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti, 2. je občanem Evropské unie vyživovaný, nebo 3. se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, anebo b) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

Dle § 87b odst. 2 zákona o pobytu cizinců, k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu je rodinný příslušník povinen předložit náležitosti podle § 87a odst. 2, s výjimkou náležitosti podle § 87a odst. 2 písm. b), doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a jde-li o cizince podle § 15a odst. 1 písm. d), také doklad potvrzující, že je nezaopatřenou osobou. Náležitostmi ve smyslu § 87a odst. 2 zákona o pobytu cizinců se rozumí cestovní doklad [písm. a)], doklad potvrzující účel pobytu, jde-li o zaměstnání, podnikání nebo jinou výdělečnou činnost anebo studium [(písm. b)], fotografie [(písm. c)], doklad o zdravotním pojištění; to neplatí, je-li účelem pobytu zaměstnání, podnikání nebo jiná výdělečná činnost [(písm. d)], a doklad o zajištění ubytování na území [(písm. e)].

Ze správního spisu byly zjištěny tyto, pro posouzení věci rozhodné, skutečnosti:

Žalobce dne 1. 4. 2015 podal ministerstvu žádost o povolení k přechodnému pobytu, v níž mimo jiné uvedl, že je student, pobývá na adrese ... Jako účel pobytu uvedl „rodinný příslušník občana EU dle § 15a odst. 1 písm. d)“. Současně v průvodním přípisu k žádosti uvedl, že „podává žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky dle § 15a odst. 1 písm. d) zák. č. 326/1999 Sb.“. K žádosti přiložil mimo jiné kopii svého pasu a rodného listu, nájemní smlouvu ze dne 10. 2. 2015 k bytu č. 7 na adrese ..., v níž figuruje spolu se svojí matkou L.S. jako nájemce; doba nájmu byla sjednána od 29. 12. 2014 do 29. 12. 2015.

Z výpisu z evidence cizinců s povoleným pobytem bylo zjištěno, že manželem žalobcovy matky je občan ČR J.T. Žalobcova matka uzavřela s panem T. manželství dne 15. 3. 2014 a na území ČR jí byl od 24. 9. 2014 povolen trvalý pobyt za účelem sloučení s občanem EU (manželem).

Jelikož žalobcova žádost trpěla vadami, resp. neobsahovala všechny zákonné náležitosti, byl žalobce výzvou ministerstva ze dne 3. 4. 2015, čj. OAM-4909-8/PP-2014, vyzván k odstranění vad. Zároveň byl poučen, že musí doložit 1) doklady prokazující, že je rodinným příslušníkem občana EU, 2) doklad o zajištění ubytování a 3) doklad o zdravotním pojištění. U všech požadovaných dokladů bylo žalobci podrobně vysvětleno, jaké konkrétní doklady a skutečnosti je třeba prokázat.

Nato byly dne 14. 4. 2015 ministerstvu předloženy následující doklady: 1) oddací list J.T. a žalobcovy matky L.S., 2) nájemní smlouva ze dne 29. 12. 2014 k bytu č. 5 na adrese ..., v níž žalobce figuruje spolu se svojí matkou L.S. jako nájemce; doba nájmu byla sjednána od 29. 12. 2014 do 29. 12. 2015; ke smlouvě byla rovněž připojena správním orgánem požadovaná plná moc udělená pronajímatelkou nemovitosti svému zástupci, jež je na nájemní smlouvě podepsán, 3) doklad o sjednaném zdravotním pojištění, 4) potvrzení o době studia ze dne 28. 11. 2014, dle kterého žalobce od 1. 9. 2008 nastoupil do 1. ročníku oboru kuchař na Hotelové škole Mariánské Lázně, obor ukončil závěrečnými zkouškami a získal výuční list; od 1. 9. 2011 pokračoval v dvouletém nástavbovém studiu ukončeném maturitní zkouškou. Studia dne 26. 2. 2013 zanechal, absolvoval tak pouze první rok nástavbového studia; pokud by žalobce požádal o přijetí do vyššího ročníku nástavby, škola mu to umožní.

Přípisem ze dne 10. 4. 2015, ministerstvu doručeným dne 17. 4. 2015, Policie ČR k vyžádané pobytové kontrole na adrese ..., sdělila, že kontrola byla provedena dne 8. 4. 2015, přičemž bylo zjištěno, že na uvedené adrese se nachází řadový dům se samostatnými bytovými jednotkami. Vlastníkem bytové jednotky č. 7 je A.K. Zvonky u vchodových dveří jsou označeny pouze čísly bytů. Na schránce náležející k bytu č. 7 je uvedeno jméno S... Zvonek u vstupních dveří bytu je označen jmény S.L. a S.D. V době kontroly byli v bytě zastiženi oba jmenovaní. Na dotaz, kde se v době kontroly nachází J.T., paní S. uvedla, že ten bydlí v Plzni, na adrese ... Paní S. sdělila, že ona s manželem bydlí společně v Plzni a občas dojíždí za synem do Karlových Varů.

Do spisu byla dále založena 1) kopie úředního záznamu Policie ČR ze dne 23. 4. 2014 z pobytové kontroly k žalobcově matce na adrese ..., s tím, že dne 14. 4. 2014 zde nebyl nikdo zastižen a dne 18. 4. 2014 byla zastižena žalobcova matka se svým manželem J.T., kteří uvedli, že zde spolu žijí od 15. 3. 2014; šetřením v sousedství byly uvedené skutečnosti potvrzeny; poštovní schránka byla označena, zvonek nikoli, 2) kopie smlouvy o pronájmu bytu na adrese ... uzavřená mezi pronajímatelkou A.P. a nájemci J.T. a L.S. na dobu 1 roku od 1. 2. 2014 do 1. 2. 2015. Na obou listinách je poznámka správního orgánu o tom, že jejich originály jsou založeny ve správním řízení pod čj. OAM-4193/TP-2014.

Dne 27. 5. 2015 žalobce předložil ministerstvu rozhodnutí Hotelové školy Mariánské Lázně ze dne 25. 5. 2015, o tom, že s účinností od 1. 9. 2015 jej škola přijímá do 1. ročníku oboru vzdělávání 65-41-L/51 – Gastronomie, denní formy vzdělávání.

V protokolu ze dne 24. 6. 2015 o seznámení účastníka řízení s podklady pro rozhodnutí žalobce, resp. jeho zástupce uvedl, že žalobce je rodinným příslušníkem dle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, přičemž zákonnou podmínkou není sdílení společné domácnosti ani s občanem EU, ani s jeho manželem, resp. v tomto případě s matkou žalobce. Nezaopatřenost pak vyplývá z potvrzení o studiu, neboť žalobce se soustavně připravuje na svoje budoucí povolání. V případě, že by žádost vykazovala jakékoliv vady, je žalobce připraven je na výzvu odstranit. V případě pochybností o plnění účelu pobytu (nezaopatřenost), navrhuje žadatel provést svůj výslech dle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

Rozhodnutím ministerstva ze dne 10. 11. 2015, čj. OAM-4909-23/PP-2015, byla žalobcova žádost zamítnuta pro nesplnění podmínky uvedené v § 87b odst. 2 ve spojení s § 15a zákona o pobytu cizinců a povolení k přechodnému pobytu mu nebylo vydáno. K žalobcovu odvolání žalovaná svým rozhodnutím ze dne 17. 2. 2016, čj. MV-8808-6/SO-2016, shora označené rozhodnutí zrušila a věc vrátila k novému projednání. Žalovaná vyslovila názor, že v rámci nového projednání se má prvoinstanční orgán zaměřit na to, zda mezi žalobcem a manželem jeho matky existuje určitá úzká citová a jiná vazba, na základě níž lze jejich vztah přirovnat ke vztahu rodič – dítě. Zároveň v tomto rozhodnutí konstatovala, že na žalobce se vztahovalo postavení rodinného příslušníka občana EU podle § 15a odst. 1 písm. d) ve spojení s § 15a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce nedovršil věku 26 let a soustavně se připravoval na budoucí povolání. To, zda je žalobce vyživovaný manželem jeho matky, mohl prvoinstanční orgán ověřit provedením výslechů, jelikož tuto skutečnost nelze jednoznačně doložit listinnými doklady. Rozhodnutí žalované nabylo právní moci dne 18. 2. 2016.

K žádosti ministerstva Hotelová škola Mariánské Lázně přípisem ze dne 30. 3. 2016 ministerstvu sdělila, že žalobce byl studentem nástavbového studia od 1. 9. 2015 do 23. 11. 2015, kdy studia zanechal na vlastní žádost.

Výzvou ze zde 2. 5. 2016 prvoinstanční orgán žalobce vyzval k odstranění specifikovaných vad žádosti o povolení k přechodnému pobytu a poučil jej, jakými různými doklady je možné nedostatky odstranit.

V úředním záznamu ze dne 4. 5. 2016 k vyžádané pobytové kontrole na adrese ... bylo Policií ČR konstatováno, že pobytová kontrola byla provedena dne 27. 4. 2016 a 3. 5. 2016, přičemž bylo zjištěno, že žalobce se na této adrese nezdržuje a sousedé z panelového domu ho ani dle fotografie neznají. J.T. dle sousedů na uvedené adrese bydlí, ale zdržuje se zde zřídka, ve večerních hodinách ho sousedé vídají. Z těchto důvodů byla požádána o spolupráci Policie ČR, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, která v přípisu ze dne 5. 5. 2016 sdělila, že v době pobytové kontroly dne 29. 4. 2016 na adrese ..., nebyl zastížen ani žalobce, ani J.T. Sousedé policii sdělili, že pan T. se v bytě nachází zřídka, žalobce v domě neviděli.

Dne 12. 5. 2016 doložil žalobce „*DODATEK KE SMLOUVĚ O PRONÁJMU číslo 2*“ ze dne 29. 12. 2015 na pronájem bytu na adrese ... Na straně nájemce je uveden žalobce, doba nájmu je stanovena od 30. 12. 2015 do 29. 12. 2016.

Úředním záznamem ze dne 25. 5. 2016 bylo konstatováno, že J.T., ač řádně předvolán, se k výsledku nedostavil.

Dne 25. 5. 2016, v rámci účastnického výsledku, žalobce na dotazy prvoinstančního orgánu uvedl, že se cítí být rodinným příslušníkem manžela jeho matky - pana J.T. Na dotaz, proč se pan T. nedostavil k výsledku, žalobce uvedl, že p. T. není v České republice. Kde však je, nevěděl. Nepohodli se s matkou a někdy v únoru 2016 odjel neznámo kam. Zda je v Belgii, kam chtěl jet, žalobce nevěděl. Žalobce dále uvedl, že s panem T. není od února 2016 v kontaktu, nemá na něj ani telefonní číslo. Zkoušel mu volat na telefonní číslo, které na něj měl, ale je mimo provoz. Žalobce ho nijak jinak nesháněl. Od listopadu, kdy ukončil studium na Hotelové škole Mariánské Lázně, brigádně pracuje. Stálé zaměstnání nemá. Pracuje jako číšník v hotelu Excelsior, dále na stavbě, jako pomocný kuchař v hotelu Nové Lázně v Mariánských Lázních a v cestovní kanceláři Terma Travel, kde nabízí zájezdy. Měsíčně si vydělá tak 11 - 12 tis. Kč. V době, kdy byl od ledna 2014 do března 2015 na Ukrajině, byl zaměstnán. Pracoval jako zahradník, instalatér, ochranka a jako prodavač. Tyto pozice vystřídal postupně. Měsíčně vydělal v přepočtu 4 000 Kč. S těmito finančními prostředky si na Ukrajině vystačil. Rodina mu nevypomáhala. Maminka s manželem mu asi 2x (během r. 2014) poslali po 100 USD, ale to bylo spíše na přilepšenou, neboť s penězi, které si na Ukrajině vydělal, vystačil. Matka ani pan T. jej během této doby na Ukrajině nenavštívili. Z výsledku dále vyplynulo, že žalobce se s J.T. seznámil v baru Nikola v Mariánských Lázních v listopadu 2013, ještě dřív než se s ním seznámila jeho matka. Pan T. je hudebník, hraje na kytaru s bratrem. V lednu 2014 žalobce odcestoval na Ukrajinu a do ČR se vrátil až na konci března 2015 a podal předmětnou žádost. Když přicestoval na konci března 2015, tak pan T. již bydlel s jeho matkou v ... Pan T. má ještě pronajatý byt v Plzni. Dva byty mají z toho důvodu, že matka pracuje v Karlových Varech a pan T. v Plzni. Na dotaz, zda žalobce někdy bydlel ve společné domácnosti s p. T. odpověděl, že spolu bydleli v Karlových Varech. Pan T. ale bydlel střídavě ve Varech a v Plzni. Jak tam byl často, žalobce nevěděl. „Já jsem byl věčně někdy s kamarády pryč. Trávil tam tak týden v měsíci“. K zjištění z pobytové kontroly v dubnu 2015 (žalobcova matka sdělila, že s manželem bydlí v Plzni a za žalobcem občas dojíždí do Karlových Varů) žalobce uvedl, že v té době bydleli zrovna v Plzni, v Plzni tráví většinu času. Na dotaz sdělil, že se považuje za rodinného příslušníka dle § 15a odst. 1 písm. d) ve spojení s § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Matka od doby, kdy je pan T. pryč, do Plzně nejedí. K plánům do budoucna uvedl, že chce studovat vysokou školu v ČR a pracovat zde, chtěl by mít normální život. Náklady na bydlení v ... hradí jeho matka, žalobce přispívá na jídlo 1-2 tis./měsíc, zbytek strádá na školu. Až bude studovat, che žít v Praze, na víkendy jezdit do Varů.

K pobytovým kontrolám na adrese ... provedeným Policií ČR dne 3. 5. 2016 a 13. 5. 2016 bylo sděleno, že zde nebyl žalobce zastiženo, při pobytové kontrole dne 29. 5. 2016 byla zastižena žalobcova matka, žalobce nikoli. Žalobcova matka uvedla, že žalobce je někde venku zřejmě s kamarády, v bytě žije společně se synem, J.T. s nimi nežije více jak 3 měsíce, údajně je někde v SRN.

Pobytovou kontrolou na adrese ..., dne 27. 5. 2016 bylo Policií ČR zjištěno, že poštovní schránka je označena jménem „T...“, zvonek u vchodových dveří označen není, v době kontroly nebyl nikdo zastiženo, sousedé sdělili, že pan T. se na uvedené adrese zdržuje nepravdělně, k žalobci a jeho matce sousedé uvedli, že tito na uvedené adrese nebydlí a nikdy je neviděli, dle fotografií je nepoznali.

Poté, co byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, přistoupil prvoinstanční orgán k vydání prvoinstančního rozhodnutí, jímž žalobcovu žádost opět zamítl pro nesplnění podmínky v § 87b ve spojení s § 15a zákona o pobytu cizinců a povolení k přechodnému pobytu na území ČR nevydal.

Jelikož žalobce v žádosti jako účel svého pobytu uvedl „*rodinný příslušník obč. EU dle ust. § 15a odst. 1 písm. d)*“ a předložil svůj rodný list, oddací list své matky a doklady o studiu posuzoval prvoinstanční orgán přednostně, zda by žalobce mohl být považován za rodinného příslušníka ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) ve spojení s § 15a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tzn. nezaopatřený příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana EU, který se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání. K tomu uvedl: „*V tomto případě je tedy nutno v první řadě prokázat, že žadatel je občanem EU nebo jeho manželem vyživovaný a dále to, že se nejdéle do 26 věku soustavně připravuje na budoucí povolání. Vyživováním se rozumí to, že žadatel je fakticky materiálně závislý na občanovi EU či jeho manželovi. Správním orgánem musí být posouzeno, zda jeho finanční a sociální podmínky potřebují materiální podporu k uspokojení jeho základních potřeb v zemi původu nebo v zemi, ze které přišel v době, kdy požádal o připojení se k občanovi EU či jeho manželovi. Tato skutečnost musí být ve správním řízení věrohodným způsobem žadatelem prokázána, pouhé prohlášení občana EU o tom, že podporuje dotčeného rodinného příslušníka, však není samo o sobě dostačující k prokázání existence závislosti. Vzhledem k tomu, že doložené doklady neprokazovaly, že žadatel je rodinným příslušníkem dle ust. § 15a odst. 1 písm. d) ve spojení s ust. § 15 odst. 2 písm. a) zák. č. 326/1999 Sb., tzn. že je nezaopatřeným příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela obč. EU, který se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání, neboť žadatel nedoložil žádné doklady, které by prokazovaly, že je obč. EU nebo jeho manželem vyživovaný a zároveň ani neprokázal soustavnou přípravu na budoucí povolání, neboť sice doložil rozhodnutí ze dne 25.05.2015 vystavené Hotelovou školou Mariánské Lázně, dle kterého je přijat ke studiu na výše uvedené škole, a to od 01.09.2015, avšak dle sdělení výše uvedené školy ze dne 30.03.2016 ukončil studium na této škole dne 23.11.2015 a soustavnou přípravu na budoucí povolání žadatele neprokazovalo ani potvrzení o době studia vystavené Hotelovou školou Mariánské Lázně dne 28.11.2014, neboť dle tohoto potvrzení žadatel zanechal studia ke*

dne 26.02.2013, byla žadateli, resp. jeho právnímu zástupci, dne 02.05.2016 zaslána výzva k odstranění vad z téhož dne, ve které byl poučen o tom, kdo je považován za rodinného příslušníka občana EU, resp. ČR a také o tom, jak může takové postavení prokázat. (...) Dne 12.05.2016 byl správnímu orgánu doložen dodatek ke smlouvě o pronájmu č. 2 ze dne 29.12.2015, ve kterém je uvedeno, že pronajímatel přenechá nájemci (žadateli) do užívání byt na adrese Hynaisova 685/3, 360 01 Karlovy Vary, a to od 30.12.2015 do 29.12.2016 a dne 25.05.2016 byly doloženy doklady o zdravotním pojištění (pojistná smlouva č. 3362841896 ze dne 05.05.2016 vystavená UNIQA pojišťovnou, a.s. splatností od 01.05.2016 do 31.07.2016; pojistka k této pojistné smlouvě a dodatek č. 1 k této pojistné smlouvě). Správní orgán konstatuje, že tyto doklady jsou povinnou náležitostí žádosti o povolení k přechodnému pobytu, avšak ve vztahu k prokázání, že žadatel je rodinným příslušníkem obč. EU dle některého z ust. § 15a zák. č. 326/1999 Sb., jsou považovány za zcela irelevantní.“ Dále prvoinstanční orgán uvedl, že „na základě výsledku žadatele konstatuje, že žadatele nelze považovat za rodinného příslušníka obč. EU dle ust. § 15a odst. 1 písm. d) ve spojení s ust. § 15a odst. 2 písm. a) zák. č. 326/1999 Sb., tzn. není nezaopatřeným příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela obč. EU, kdy se za nezaopatřenou osobu považuje občanem EU nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, který se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání, neboť jak už správní orgán uvedl výše ve svém rozhodnutí, vyživováním se rozumí to, že žadatel je fakticky materiálně závislý na obč. EU či jeho manželovi, přičemž správním orgánem musí být posouzeno, zda jeho finanční a sociální podmínky potřebují materiální podporu k uspokojení jeho základních potřeb v zemi původu nebo v zemi, ze které přišel v době, kdy požádal o připojení se k obč. EU či jeho manželovi a žadatel tuto podmínku, tj. podmínku vyživování, nesplňuje, neboť jak bylo výsledkem prokázáno, žadatel nebyl v zemi původu materiálně závislý na obč. EU či jeho manželovi, neboť žadatel na Ukrajině pracoval a s těmito finančními prostředky si na Ukrajině vystačil. Jeho matka s manželem mu sice 2x poslali na Ukrajině po 100 USD, ale jak sám žadatel v protokolu o výsledku uvedl, bylo to spíše na přilepsenou, což nelze považovat za materiální závislost. Zároveň správní orgán uvádí, že žadatel nesplnil ani druhou podmínku, kterou je soustavná příprava na budoucí povolání, neboť dle sdělení vystavené Hotelovou školou Mariánské Lázně, příspěvková organizace, Komenského 449/2, 353 01 Mariánské Lázně ze dne 30.03.2016, byl žadatel žákem výše uvedené školy nástavbového studia, obor Gastronomie v období od 01.09.2015 do 23.11.2015, kdy studia zanechal na vlastní žádost. To, že žadatel ukončil studium na výše uvedené škole, potvrdil také sám žadatel do protokolu o výsledku dne 25.05.2016.“

Prvoinstanční orgán se dále zabýval tím, zda žalobce není rodinným příslušníkem dle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, k čemuž uvedl, že „výsledkem [žalobce] bylo též prokázáno, že žadatele nelze považovat ani za rodinného příslušníka obč. EU dle ust. § 15a odst. 3 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb., neboť nemá s občanem EU trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a nežije s ním ve společné domácnosti. Na základě provedeného výsledku bylo správním orgánem prokázáno, že mezi žadatelem a panem T. J. (manželem matky) neexistuje dlouhodobá úzká citová či jiná vazba, na základě níž lze jejich vztah přirovnat ke vztahu rodič - dítě (v tomto případě ke vztahu otec - syn). Žadatel absolutně netuší, kde pan T.J. (manžel jeho matky), v současné době je. Neviděl se s ním od února 2016, kdy se pohádal se svojí manželkou

(matkou žadatele) a odjel neznámo kam. Dle slov žadatele není v České republice. Prý chtěl do Belgie, ale zda je v Belgii, neví. Žadatel ho nijak nesháněl, jen se mu pokoušel dovolat, avšak telefon má mimo provoz. Správní orgán k tomuto dále uvádí, že z výsledků pobytových kontrol je zcela patrné, že pan T. J. se stále zdržuje na území České republiky, a to na adrese předchozího hlášeného pobytu matky žadatele, tj. na adrese ... (prokázáno vytěžením sousedů) a na této adrese také přebírá dopisy zasílané správním orgánem. Správní orgán zároveň uvádí, že nelze opomenout ani to, že žadatel v protokolu o výsledku dne 25.05.2016 uvedl, že pan T.J. a jeho matka bydleli střídavě v bytě v Plzni a v bytě v Karlových Varech, přičemž v bytě v Plzni nikdy nebyl a jak často se pan T.J. zdržoval v Karlových Varech taktéž nebyl schopen říci, neboť byl věčně někde pryč s kamarády. Dle jeho slov trávil pan T.J. se svojí manželkou (matkou žadatele) většinu času v Plzni. Správní orgán k tomuto uvádí, že žadatel sice tvrdil, že jeho matka trávila s panem T. J. většinu času v Plzni, vytěžením sousedů na adrese, na které se pan T. J. měl zdržovat, tj. na adrese ..., bylo zjištěno, že manželku pana T. J. (matku žadatele) na uvedené adrese sousedé nikdy neviděli a nepoznali jí ani dle předložené fotografie. Taktéž potvrdili, že tam neviděli nikdy ani žadatele a nepoznali ho ani dle předložené fotografie. Správní orgán zároveň uvádí, že kromě toho, že žadatel výsledkem neprokázal, že mezi ním a panem T. J. (manželem matky) existuje dlouhodobá úzká citová či jiná vazba, neprokázal ani druhou z podmínek ust. § 15a odst. 3 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb., a to sdílení společné domácnosti, neboť žadatel absolutně netuší, kde pan T. J. v současné době je. Neviděl se s ním od února 2016, kdy - dle slov žadatele - odjel neznámo kam. To, že žadatel s panem T. J. nesdílí společnou domácnost, bylo zároveň prokázáno pobytovými kontrolami.“.

Prvoinstanční orgán tedy uzavřel, že na základě doložených dokladů a skutečností zjištěných správním orgánem bylo prokázáno, že žalobce nelze považovat za rodinného příslušníka ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) ve spojení s § 15a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců a nelze ho podřadit ani pod § 15a odst. 3 písm. b) téhož zákona a že žalobce taktéž neprokázal, že by ho bylo možno podřadit pod některé z jiného § 15a zákona o pobytu cizinců.

Žalobce podal proti prvoinstančnímu rozhodnutí odvolání, avšak žalovaná napadeným rozhodnutím odvolání zamítla a prvoinstanční rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění napadeného rozhodnutí po shrnutí průběhu správního řízení, právní úpravy a judikatury Nejvyššího správního soudu uvedla: „V posuzovaném případě je postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie uplatňováno z titulu sdílení společné domácnosti s panem J.T., který je manželem matky účastníka řízení. V daném případě bylo správním orgánem I. stupně zjištěno, že účastník řízení v současné době nebydlí s panem J.T. ve společné domácnosti, a tudíž není splněna podmínka uvedená v § 15a odst. 3 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. Komise na základě výše uvedeného uvádí, že je na účastníkovi řízení, aby doložil hodnověrným způsobem, že splňuje obě podmínky uvedené v zmíněném § 15a odst. 3 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., a to že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a že s ním sdílí společnou domácnost (musí být trvalého charakteru). K předložení dokladu o tom, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, správní orgán I. stupně účastníka řízení vyzval. Správní orgán I. stupně postupoval v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., když účastníka řízení poučil, kdo může být rodinným příslušníkem občana

Evropské unie ve smyslu § 15a zákona č. 326/1999 Sb. Na účastníka řízení se § 15a odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb. nevztahuje, jelikož v době rozhodování správním orgánem I. stupně byl starší 21 let. Postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 písm. d) a odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 by účastníku řízení náleželo v případě, že by se soustavně připravoval na budoucí povolání studiem na české střední či vysoké škole. Účastník řízení sice doložil, že je synem osoby, která uzavřela manželství s českým státním příslušníkem a tudíž by na něj mělo být pohlíženo, že je nezaopatřeným příbuzným manžela občana Evropské unie v linii sestupné. Za nezaopatřenou osobu se považuje občanem Evropské unie nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, který se soustavně připravuje na budoucí povolání, což není případ účastníka řízení.“

Stran žalobních námitek soud předně připomíná, že žalobce žádal o povolení přechodného pobytu jako rodinný příslušník občana EU dle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Dle předmětného ustanovení se rodinným příslušníkem občana Evropské unie rozumí nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie. Krom toho, oč bylo žalobcem výslovně žádáno, pak prvoinstanční orgán vážil i eventuálně jiné důvody svého postupu v rámci § 15a zákona o pobytu cizinců a zabýval se i § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy tím, zda žalobce je či není cizincem, který má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti. Takový postup, tj. jsou-li posuzovány i jiné potenciální důvody vyhovění žádosti žalobce, není sám o sobě nezákonný.

Ve vztahu k tomu, oč bylo žalobcem žádáno, soud souhlasí s žalobcem, že v § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců se nevyskytuje podmínka žití ve společné domácnosti, která je naopak výslovně stanovena v § 15a odst. 3 písm. b) téhož zákona. Nelze tudíž o tuto podmínku rozšiřovat rozhodné skutečnosti, které se zkoumají v rámci § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. V rámci rozsahu žádosti vymezeném žalobcem jde tedy, vedle příslušné rodinné vazby (příbuzný občana EU ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana EU), především o atribut nezaopatřenosti, kterýžto je blíže vysvětlen v § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení se za nezaopatřenou osobu [pro účely § 15a odst. 1 písm. d)] považuje občanem Evropské unie nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, který se buďto nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání, nebo se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

Skutečností ovšem je, že žalobce ani jednu z uvedených variant nesplnil. Nebyl a ani netvrdil, že by byl, osobou, která se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna vykonávat soustavnou výdělečnou činnost. A studium na střední škole ukončil ke dni 23. 11. 2015, tedy přestal se

tímto dnem soustavně připravovat na budoucí povolání. Z důvodů, o které žalobce žádal o vydání povolení k přechodnému pobytu, tak žalobci nemohlo býti vyhověno.

V jistém smyslu navíc se správní orgán zabýval i otázkou společné domácnosti a hodnotil, zda by nebylo možné žalobci udělit pobytový statut podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců (tj. jakožto cizinci, který má s občanem EU trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti). To jistě nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí, nýbrž jde jen o komplexnější vyrovnaní se s možnostmi uvedenými v § 15a zákona o pobytu cizinců. Ani v tomto směru nemohl být žalobce úspěšný, neboť jak vyplývá z výše rekapitulovaných úkonů provedených během správního řízení (výsledky, pobytové kontroly), žalobce nežil s J.T. ve společné domácnosti, a nemohl tak dostat dikci § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

Dále, podle § 3 správního řádu, *nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*

Podle § 52 správního řádu, *účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.*

Soud má za to, že povinnost označit důkazy na podporu svých tvrzení ve smyslu § 52 věty první správního řádu zatěžuje účastníka řízení zejména tehdy, žádá-li o přiznání určitého oprávnění. V takových případech má správní orgán povinnost provést důkazy potřebné ke zjištění stavu věci ve smyslu § 52 věty druhé uvedeného zákona především proto, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu). Uvedená interpretace není podle názoru soudu v rozporu ani s § 3 správního řádu. Zákonodárce u této základní zásady činnosti správních orgánů použil dikci „*postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci*“, nikoli „*postupuje správní orgán tak, aby zjistil stav věci*“, z čehož se dá usuzovat na to, že v řízeních, v nichž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena (§ 50 odst. 3 věta druhá tohoto zákona), zatímco v řízeních, v nichž má být na žádost přiznáno oprávnění, je správní orgán sice rovněž povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu (§ 50 odst. 3 věta první uvedeného zákona), ale okolnosti důležité pro ochranu soukromého zájmu žadatele mohou být zjišťovány tak, že žadatel je – neučinil-li tak už v žádosti – správním orgánem vyzván (§ 45 odst. 2 správního řádu), aby takovéto okolnosti tvrdil a na podporu svých tvrzení označil či předložil patřičné důkazy. Z povahy věci nelze požadovat po správním orgánu, aby obstarával za účastníka řízení podklady a skutečnosti, které povedou ke kladnému rozhodnutí, tedy k vyhovění žádosti. Není úkolem správního orgánu pátrat ve všech možných směrech. Pouze pokud by se vyskytly sporné skutečnosti, bylo by třeba, aby se správní orgán v rámci možností pokusil sporné skutečnosti nebo spor v tvrzení odstranit.

Z dikce „*povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení*“ plyne, že tu významnou roli hrají procesní instituty „*povinnost tvrzení*“ a „*povinnost důkazní*“. Povinnost tvrzení znamená povinnost účastníka řízení tvrdit rozhodné skutečnosti. Povinnost důkazní znamená povinnost účastníka řízení předložit nebo alespoň označit důkazní prostředky k prokázání tvrzených skutečností. Důkazní povinnost se vztahuje k určité tvrzené skutečnosti. Bez tvrzení určitých skutečností si lze jen obtížně představit důkazní povinnost. I když je zde úzká souvislost mezi povinností tvrzení a povinností důkazní, lze říci, že povinnost tvrzení je primární a povinnost důkazní sekundární.

Tím, kdo ovládá řízení o žádosti co do vymezení jeho předmětu, je žadatel (= žalobce). Soud zdůrazňuje, že tvrzeným důvodem žalobcovy žádosti byla skutečnost, že je nezaopatřeným přímým příbuzným manžela občana EU. Povinností žadatele o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b zákona o pobytu cizinců je předložit k žádosti mimo jiné doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Primárně ovšem musí žadatel tvrdit rozhodné skutečnosti.

V souzené věci byla žadatelem (žalobcem) ona tvrzení vyjevena a žalobce k nim byl vyslechnut. Rozhodné informace stran možnosti (ne)podřadit žalobcovu situaci pod pojem nezaopatřené osoby podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců byly získány přímo od něj. Nebyly to skutečnosti sporné, bylo zřejmé, co žalobce tvrdí, a byly prokázány žalobcovou vlastní výpovědí. Tyto skutečnosti byly rovněž souladné s tím, co zjistil správní orgán z jiných podkladů pro vydání rozhodnutí, které měl rovněž k dispozici. S ohledem na uvedené se správní orgán nedopustil žádného pochybení, jestliže „*nepátral ještě dále*“, neboť z toho, co zjistil, bylo možné učinit příslušná dostatečná skutková zjištění, která pak nevedla k podřazení žalobcovy situace pod § 15a odst. 1 písm. d) ve vazbě na § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Skutkové okolnosti byly objasněny v dostatečné míře a plně odůvodňovaly závěr, že nebylo možné aplikovat příslušné zákonné ustanovení ve smyslu vyhovění žádosti žalobce.

K námitkám týkajícím se tvrzené nepřiměřenosti dopadu rozhodnutí do osobního a soukromého života žalobce, soud konstatuje, že ani tyto námitky neshledal důvodnými.

Podle § 174a zákona o pobytu cizinců, *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*

Ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců tedy stanoví, co je nezbytné zohlednit při „*posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí*“, nikoli, že správní orgány jsou povinny v každém svém rozhodnutí „*posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí*“. K aplikaci ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců tak může dojít teprve tehdy, pokud některé

ustanovení zákona o pobytu cizinců správnímu orgánu v tom kterém řízení povinnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí ukládá.

V případě důvodů, které vedly ministerstvo k zamítnutí žádosti v žalobcově případě (viz výše), tomu tak však není. Jelikož otázka (ne)přiměřenosti rozhodnutí nemá v dané věci žádnou relevanci, nemohly se správní orgány v tomto směru vůbec dopustit žalobcem vytýkaných pochybení.

Konečně, nedůvodnou byla shledána i námitka přepjatého formalismu. Soudu není zřejmé, v čem onu přepjatost žalobce spatřuje. Správní orgány zjistily, že žalobce nesplňuje ani podmínky dané § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců (tedy v rozsahu vymezeném žalobcem), ani § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců (tedy nad rámec žalobcovy žádosti). Rozhodně nepostupovaly formálně, natož přepjatě. A jestliže výsledkem zjišťování skutkového stavu je fakt, že žalobce přestal studovat, a pan T., soužití s nímž se žalobce dovolával, jednak bydlel na adrese odlišné od adresy žalobcovy a později patrně zmizel v Evropě neznámo kam a s žalobcem tak společnou domácnost prokazatelně nesdílel, nemůže být o vytýkaném pochybení ani řeči.

[VI] Náklady řízení

Žalovaná, která měla ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalované však žádné specifické náklady soudního řízení nevznikly, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

P o u č e n í: *Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.*

V Plzni dne 24. listopadu 2017

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: L. K.

